

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการปรับเทียบมาตราแนวตั้งโดยใช้แบบทดสอบร่วมภายใน โดยเปรียบเทียบคุณภาพระหว่างวิธีการปรับเทียบเชิงเส้นตรงกับวิธีทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบ ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

แบบแผนการวิจัย

การปรับเทียบมาตราครั้งนี้ ออกแบบรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบร่วมภายในกับกลุ่มผู้สอบที่มีความสามารถต่างกัน 3 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 โดยกลุ่มตัวอย่างปรับเทียบมาตราทำแบบทดสอบในระดับชั้นของตนเองเพียง 1 ฉบับ ซึ่งในแบบทดสอบมีข้อสอบร่วมระหว่างชั้น อย่างละ 5 ข้อ แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบทดสอบและแบบทดสอบร่วมระหว่างระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่างปรับเทียบมาตรา

กลุ่มตัวอย่าง ปรับเทียบ มาตรา	แบบทดสอบ				
	แบบ	แบบทดสอบ	แบบ	แบบทดสอบ	แบบ
	ทดสอบ	ร่วมระหว่าง	ทดสอบ	ร่วมระหว่าง	ทดสอบ
	ระดับ ป.4	ป.4 กับ ป.5	ระดับ ป.5	ป.5 กับ ป.6	ระดับ ป.6
ป.4	20 ข้อ	5 ข้อ	-	-	-
ป.5	-	5 ข้อ	15 ข้อ	5 ข้อ	-
ป.6	-	-	-	5 ข้อ	20 ข้อ

ส่วนในกลุ่มตัวอย่างสอบทานผล ต้องทำแบบทดสอบทั้ง 3 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยนำมารวมไว้เป็นฉบับเดียวกัน รวมข้อสอบที่ต้องทำทั้งหมด 65 ข้อ แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แบบทดสอบและแบบทดสอบร่วมระหว่างระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่างสอบทานผล

กลุ่มตัวอย่าง สอบทานผล	แบบทดสอบ				
	แบบ ทดสอบ	แบบทดสอบ ร่วมระหว่าง	แบบ ทดสอบ	แบบทดสอบ ร่วมระหว่าง	แบบ ทดสอบ
	ระดับ ป.4	ป.4 กับ ป.5	ระดับ ป.5	ป.5 กับ ป.6	ระดับ ป.6
ป.4	20 ข้อ	5 ข้อ	15 ข้อ	5 ข้อ	20 ข้อ
ป.5	20 ข้อ	5 ข้อ	15 ข้อ	5 ข้อ	20 ข้อ
ป.6	20 ข้อ	5 ข้อ	15 ข้อ	5 ข้อ	20 ข้อ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ช่วงชั้นที่ 2) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 144 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 12,408 คน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนนักเรียนจำแนกตามอำเภอและระดับชั้น

	ประถมศึกษาปีที่ 4	ประถมศึกษาปีที่ 5	ประถมศึกษาปีที่ 6
นักเรียนชาย	2,255	2,160	2,010
นักเรียนหญิง	2,024	2,046	1,913
รวม	4,279	4,206	3,923

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ช่วงชั้นที่ 2) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบมาตรา และกลุ่มตัวอย่างสอบทานผล ซึ่งเบรนนัน และ โคลเลน (Brennan & Kolen, 1987) แนะนำว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเปรียบเทียบมาตราไม่ควรน้อยกว่า 400 คน และสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สอบทานผล โคลเลนและวิทนี (Kolen & Whitney, 1982) ได้เสนอว่า ควรมีขนาดไม่น้อยกว่า 10 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบมาตรา ผู้วิจัยจึงใช้

กลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบมาตรา 900 คน เพื่อให้เพียงพอต่อการเปรียบเทียบมาตราและกลุ่มตัวอย่าง สอบทานผล 360 คน ซึ่งคิดเป็น 40 เปอร์เซ็นต์ ของกลุ่มเปรียบเทียบมาตรา โดยผู้วิจัยได้เลือก โรงเรียนที่มีการบริหารงานร่วมกันและใช้หลักสูตรรวมถึงแผนการสอนที่คล้ายคลึงกันจำนวนทั้งสิ้น 3 โรงเรียนและนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เพื่อให้ได้จำนวนนักเรียนเท่า ๆ กัน ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้น

ชื่อโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบมาตรา				กลุ่มตัวอย่างสอบทานผล			
	ป.4	ป.5	ป.6	รวม	ป.4	ป.5	ป.6	รวม
ร.ร.รัตนชัยศึกษา บางพระ	100	100	100	300	40	40	40	120
ร.ร.มารีวิทย์ พัทยา	100	100	100	300	40	40	40	120
ร.ร.มารีวิทย์ ศรีศัลย์	100	100	100	300	40	40	40	120
รวม	300	300	300	900	120	120	120	360

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง ทศนิยม ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ช่วงชั้นที่ 2) จำนวน 3 ฉบับ เนื่องจากเนื้อหาเรื่อง ทศนิยม เป็นเรื่องที่มีการเรียนในทุกระดับชั้น ทำให้ไม่เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบกันในแต่ละระดับชั้น ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบตามระดับชั้น ๆ ละ 25 ข้อ แบบทดสอบที่ใช้เปรียบเทียบมาตราแต่ละฉบับมีข้อสอบรวมภายใน ซึ่งแองกอฟฟ์ (Angoff, 1984) ได้เสนอแนะว่าควรมีไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนข้อสอบ ในแบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างให้มีข้อสอบรวมภายในจำนวน 5 ข้อ ในระดับชั้นที่ติดกัน ดังภาพที่ 8

ข้อสอบรวม							
ป.4	1,2,3,4,5,6,.....,20,	21,22,23,24,25	ข้อสอบรวม				
		ป.5	1,2,3,4,5	6,7,8,9,10,.....,20,	21,22,23,24,25		
				ป.6	1,2,3,4,5	6,7,8,9,10,...,25	

ภาพที่ 8 แบบทดสอบที่ใช้เปรียบเทียบมาตรา

จากภาพที่ 8 จะเห็นว่า แบบทดสอบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีข้อสอบจำนวน 25 ข้อ โดยข้อสอบข้อที่ 21 ถึงข้อที่ 25 เป็นข้อสอบร่วมระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบทดสอบชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีข้อสอบจำนวน 25 ข้อ โดยข้อสอบข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 5 เป็นข้อสอบร่วมระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และข้อสอบข้อที่ 21 ถึงข้อที่ 25 เป็นข้อสอบร่วมระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบทดสอบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้อสอบ 25 ข้อ โดยข้อสอบข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 5 เป็นข้อสอบร่วมระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สำหรับข้อสอบร่วมระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นเนื้อหา ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีค่าความยากสูงสุดในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และข้อสอบร่วมระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นเนื้อหาของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีค่าความยากสูงสุดในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ส่วนแบบทดสอบที่ใช้สอบทานผลนั้น ผู้วิจัยได้รวมข้อสอบทั้ง 3 ฉบับมาเป็นฉบับเดียวกัน โดยตัดข้อสอบร่วมที่ซ้ำกันระหว่างชั้นออก 1 ชุด แล้วนำข้อสอบมาเรียงใหม่ได้ 65 ข้อ

ดังภาพที่ 9

ข้อสอบร่วม				ข้อสอบร่วม	
ป.4	1,2,3,4,5,6,.....,20,	21,22,23,24,25			
	ป.5	ส่วนที่ตัดออก	26,27,28,.....,40	41,42,43,44,45	
				ป.6	ส่วนที่ตัดออก
					46,47,48,.....,65

ภาพที่ 9 แบบทดสอบที่ใช้สอบทานผล

วิธีการสร้างแบบทดสอบ

การวิจัยครั้งนี้ได้สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบหลายตัวเลือก ชนิด 4 ตัวเลือก วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ทศนิยม สำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร เนื้อหา จุดมุ่งหมายการสอน และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมจากหนังสือแบบเรียน คู่มือครู และเอกสารของกลุ่มโรงเรียน ในวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ทศนิยม สำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6
2. วิเคราะห์หลักสูตร กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และให้นำนักจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม แล้วสร้างแบบทดสอบตามน้ำหนักของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

โดยสร้างแบบทดสอบระดับชั้นละ 40 ข้อ

3. นำแบบทดสอบที่สร้างไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

4. นำข้อสอบที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดสอบครั้งที่ 1 กับกลุ่มทดลองเครื่องมือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ระดับชั้นละ 30 คน เพื่อนำไปหาคุณภาพของข้อสอบรายข้อ

5. นำข้อสอบมาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิด ตอบมากกว่า 1 ข้อ หรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

6. นำผลที่ได้จากข้อ 5 มาวิเคราะห์หาคุณภาพของข้อสอบรายข้อ คือ ค่าดัชนีความยาก ค่าดัชนีอำนาจจำแนก โดยใช้โปรแกรม Lertap 5 และคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ โดยพิจารณาแยกเป็น 2 กรณี คือ

6.1 ข้อสอบรวมแยกเป็น 2 ระดับ

ก. ข้อสอบรวมระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยเลือกจากข้อสอบที่มีความยากสูงสุดของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากตั้งแต่ 0.37 – 0.43 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.29 – 0.69

ข. ข้อสอบรวมระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเลือกจากข้อสอบที่มีความยากสูงสุดของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากตั้งแต่ 0.27 – 0.40 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.37 – 0.59

6.2 ข้อสอบเฉพาะแยกเป็น 3 ระดับ

ก. ข้อสอบเฉพาะสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากตั้งแต่ 0.50 – 0.77 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.24 – 0.61

ข. ข้อสอบเฉพาะสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 15 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากตั้งแต่ 0.43 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.28 – 0.66

ค. ข้อสอบเฉพาะสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากตั้งแต่ 0.43 – 0.77 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.30 – 0.78

7. นำข้อสอบที่ผ่านการคัดเลือกได้ตรงตามจำนวนที่ต้องการมาจัดเรียงทั้งหมด 4 ฉบับ แล้วนำไปทดสอบครั้งที่ 2 กับกลุ่มทดลองเครื่องมือ เพื่อหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ ได้ผลแยกเป็น 2 กรณี ดังนี้

7.1 แบบทดสอบที่ใช้ในการสอบของกลุ่มตัวอย่างปรับเทียบมาตรา

ก. แบบทดสอบสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีข้อสอบเฉพาะ 20 ข้อ และข้อสอบร่วมกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 ข้อ รวมเป็น 25 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.87

ข. แบบทดสอบสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีข้อสอบเฉพาะ 15 ข้อ และข้อสอบร่วมกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 ข้อ และข้อสอบร่วมกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 ข้อ รวมเป็น 25 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.86

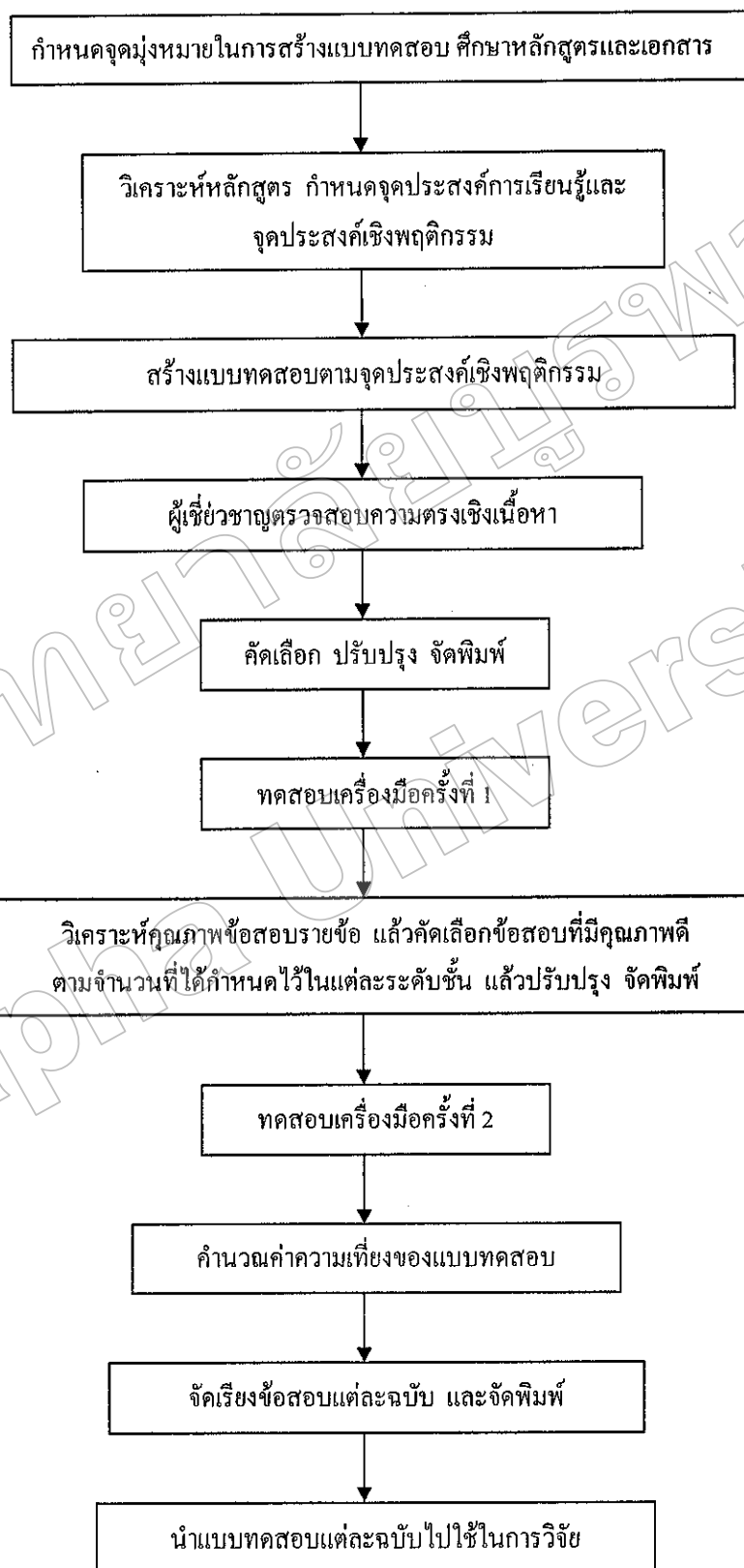
ค. แบบทดสอบสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้อสอบเฉพาะ 20 ข้อ และข้อสอบร่วมกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 ข้อ รวมเป็น 25 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.89

7.2 แบบทดสอบที่ใช้ในการสอบของกลุ่มตัวอย่างสอบทานผล

ผู้วิจัยได้รวมข้อสอบทั้ง 3 ฉบับมาเป็นฉบับเดียวกัน ประกอบด้วยข้อสอบเฉพาะสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 ข้อ ข้อสอบร่วมระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 ข้อ ข้อสอบเฉพาะสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 15 ข้อ ข้อสอบร่วมระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 ข้อ และข้อสอบเฉพาะสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 ข้อ รวมทั้งสิ้นเป็น 65 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.83

8. นำข้อสอบที่ได้จากข้อ 7 มาจัดพิมพ์ให้สมบูรณ์ แยกเป็น 2 กลุ่ม ตามที่กำหนดไว้เพื่อใช้ในการสอบของกลุ่มตัวอย่างปรับเทียบมาตราและกลุ่มตัวอย่างสอบทานผลต่อไป

สรุปขั้นตอนการดำเนินการสร้างแบบทดสอบและวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบได้ดังภาพที่ 10

ภาพที่ 10 ขั้นตอนการดำเนินการสร้างแบบทดสอบและวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ติดต่อขอความร่วมมือกับโรงเรียน เพื่อนำแบบทดสอบไปสอบกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในระหว่างวันที่ 15 – 19 กุมภาพันธ์ 2549

2. นำแบบทดสอบในแต่ละระดับไปสอบกับกลุ่มตัวอย่างปรับเทียบมาตราและกลุ่มตัวอย่างสอบทานผล ซึ่งแบบทดสอบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีข้อสอบเฉพาะ 20 ข้อ ข้อสอบร่วมกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 ข้อ รวมข้อสอบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็น 25 ข้อ แบบทดสอบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีข้อสอบเฉพาะ 20 ข้อ ข้อสอบร่วมกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 ข้อ รวมข้อสอบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็น 25 ข้อ และแบบทดสอบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีข้อสอบเฉพาะ 20 ข้อ ข้อสอบร่วมกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 ข้อ รวมข้อสอบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็น 25 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอนให้ช่วยดำเนินการสอบ ในการสอบแต่ละห้องของแต่ละระดับจะมีนักเรียน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างปรับเทียบมาตรา จะทำแบบทดสอบของระดับชั้นตนเอง และกลุ่มตัวอย่างสอบทานผล จะต้องทำแบบทดสอบสำหรับกลุ่มตัวอย่างสอบทานผล ซึ่งผู้วิจัยได้ควบคุมการสอบในแต่ละโรงเรียนด้วยตนเอง ทำให้เก็บข้อมูลได้ครบ 100 %

3. นำแบบทดสอบที่ได้จากทั้ง 2 กลุ่มในข้อ 2 มาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิด ตอบมากกว่า 1 ข้อ หรือไม่ตอบ ให้ 0 คะแนน

4. นำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการปรับเทียบตามวิธีการปรับเทียบเชิงเส้นตรงและวิธีทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบแบบ 3 พารามิเตอร์ รวมถึงนำมาหาค่าความคลาดเคลื่อนและความเพียงพอของการปรับเทียบมาตราแต่ละวิธี แล้วนำมาเปรียบเทียบ เพื่อหาคุณภาพของวิธีการปรับเทียบแต่ละวิธีต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้มีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรม SPSS
2. การปรับเทียบแต่ละวิธี

2.1 วิธีการปรับเทียบเชิงเส้นตรง

2.1.1 คำนวณค่าความชัน (m) และจุดตัดแกน (c) ของสมการเส้นตรง จากสูตร

ดังนี้

$$\mu_j = a\mu_i + b$$

$$\sigma_j = a\sigma_i$$

ดังนั้น
$$m = \frac{\sigma_j}{\sigma_i}$$

และ
$$c = \mu_j - \frac{\sigma_j}{\sigma_i} \mu_i$$

เมื่อ μ_i คือ คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในระดับชั้น i

μ_j คือ คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในระดับชั้น j

σ_i คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของนักเรียนในระดับชั้น i

σ_j คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของนักเรียนในระดับชั้น j

2.1.2 นำค่าที่คำนวณได้แทนลงในสมการเส้นตรง เพื่อใช้ปรับคะแนนจากแบบทดสอบในแต่ละระดับให้เป็นคะแนนสมมูลกัน (Kolen & Brennan, 1995) ดังนี้

$$x_{i*} = mx_i + c$$

เมื่อ x_{i*} คือ คะแนนสมมูลของระดับชั้นที่ต้องการปรับเทียบมาตรา

x_i คือ คะแนนสอบของระดับชั้นที่ต้องการปรับเทียบมาตรา

m คือ ค่าความชันของกราฟเส้นตรง

c คือ ค่าคงที่ของสมการ หรือจุดตัดแกนของกราฟเส้นตรง

2.1.3 สร้างตารางปรับเทียบมาตราคะแนนทั้ง 3 ระดับชั้น

2.2 วิธีทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบแบบ 2 พารามิเตอร์

2.2.1 คำนวณค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบโดยใช้โปรแกรม

BILOG-MG V. 3.0

2.2.2 คำนวณค่าความสามารถของผู้สอบ (θ) โดยใช้โปรแกรม BILOG-MG 3.0

2.2.3 ปรับค่าความสามารถของผู้สอบ (θ) ให้สมมูลกัน โดยใช้หลักการปรับเทียบ

เชิงเส้นตรง (Hambleton & Swanminathan, 1985) จากสูตร

$$\theta_{ij} = \frac{a_i}{a_j} \theta_i + b_j - \frac{a_i}{a_j} b_i$$

เมื่อ θ_{ij} คือ ค่าความสามารถที่ปรับแล้วของนักเรียนระดับชั้น i ที่ปรับมาอยู่ระดับชั้น j

θ_i คือ ค่าความสามารถของนักเรียนระดับชั้น i

a_i คือ ค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ยของข้อสอบรวมในระดับชั้น i

a_j คือ ค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ยของข้อสอบรวมในระดับชั้น j

b_i คือ ค่าความยากเฉลี่ยของข้อสอบรวมในระดับชั้น i

b_j คือ ค่าความยากเฉลี่ยของข้อสอบรวมในระดับชั้น j

2.1.4 สร้างตารางปรับเทียบมาตราคะแนนทั้ง 3 ระดับชั้น โดยการแทนค่าในสมการที่ได้จากข้อ 3

3. คำนวณค่าความคลาดเคลื่อนของการปรับเทียบมาตราโดยใช้สูตร

$$E = |x_i - x_i^*|$$

เมื่อ E คือ ค่าความคลาดเคลื่อนของการปรับเทียบมาตรา

x_i คือ คะแนนของแบบทดสอบชุดที่ i ที่ได้จากการสอบ

x_i^* คือ คะแนนของแบบทดสอบชุดที่ i ที่ได้จากตารางปรับเทียบมาตรา

4. คำนวณค่าความเพี่ยงพองของการปรับเทียบมาตรา โดยตัดสินจากดัชนีความแตกต่าง (Discrepancy Index: C) ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างสอบทานผล โดยใช้สูตรของปีเตอร์เซนและคณะ (Petersen & Other, 1982) ดังนี้

$$C = \frac{\sum_{k=1}^n (x_{ik} - x_{jik})^2}{ns_i^2}$$

เมื่อ C คือ ค่าดัชนีความแตกต่าง

x_{ik} คือ คะแนนจากแบบทดสอบฉบับที่ i ของนักเรียนคนที่ k

x_{jik} คือ คะแนนจากแบบทดสอบฉบับที่ j ปรับเทียบไปเป็นคะแนนแบบทดสอบฉบับที่ i โดยใช้ตารางปรับเทียบคะแนนของนักเรียน คนที่ k

S_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนจากแบบทดสอบฉบับที่ i

n คือ จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างสอบทานผล

5. ประเมินค่าดัชนีความแตกต่าง ตามหลักการประเมินของปีเตอร์เซนและคณะ (Petersen et al, 1982, pp. 93-94) ซึ่งมีเกณฑ์การยอมรับดังนี้

ระดับน่าพอใจอย่างยิ่ง หมายถึง $C \leq (.05 S_x)^2$

ระดับน่าพอใจ หมายถึง $(.05 S_x)^2 < C \leq (.10 S_x)^2$

ระดับปานกลาง หมายถึง $(.10 S_x)^2 < C \leq (.15 S_x)^2$

ระดับไม่น่าพอใจ หมายถึง $(.15 S_x)^2 < C \leq (.20 S_x)^2$

ระดับไม่น่าพอใจอย่างยิ่ง หมายถึง $(.20 S_x)^2 < C$

6. ทดสอบความแตกต่างของค่าความคลาดเคลื่อนและค่าความเพียงพอของการ
เปรียบเทียบมาตรฐานระหว่างวิธีการเปรียบเทียบเชิงเส้นตรงกับวิธีทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบ โดยใช้
สถิติทดสอบที (t-test) ดังนี้ (Glass & Hopkins, 1996, p. 299)

$$t = \frac{\bar{X}_d}{S_{\bar{X}_d}}$$

$$\text{โดยที่ } \bar{X}_d = \frac{\sum X_d}{n}$$

$$\text{และ } S_{\bar{X}_d} = \sqrt{\frac{(\sum X_d^2 - n\bar{X}_d^2)/(n-1)}{n}}$$

เมื่อ X_d เป็น ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่

n เป็น จำนวนคู่ของผลต่าง